

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100512

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єресько Вадим Іванович

2. Yeresko Vadym I

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 211

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна медицина. Ветеринарна медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-12-2020

Спеціальність за освітою: Ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.826.005

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Код за ЄДРПОУ: 00492990

Місцезнаходження: вул. Пекарська, 50, м. Львів, Львівська обл., 79010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавська державна аграрна академія

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди 1/3, м. Полтава, Полтавський р-н., Полтавська обл., 36003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.39.37, 68.41.55

Тема дисертації:

1. Капіляріоз гусей (поширення, діагностика, заходи боротьби та профілактики)
2. Capillariasis of domestic goose (distribution, diagnostics and measures of prevention and control)

Реферат:

1. Середня EI гусей за результатами копроовоскопічних досліджень становила 28,72 %. За результатами гельмінтологічного розтину середня EI сягала 57,79 % за II 39,55±2,27 екз./гол. Видовий склад капілярій представлений *Baruscapillaria anseris*, та *Baruscapillaria obsignata*. Вперше в Україні доведено паразитування неспецифічного для гусей виду капілярій *B. obsignata*. Домінуючим виявився специфічний для гусей вид *B. anseris* (EI – 46,76 %, II – до 38,3 екз./гол.). Рідше реєстрували вид *B. obsignata* (EI – 23,98 %, II – до 15,7 екз./гол.) Встановлено, що капіляріоз гусей частіше перебігає у складі мікстінвазій травного каналу птиці (EI сягала до 41,97 %, частка від інвазованих капіляріями гусей – до 74,37 %). Основними співчленами капілярій роду *Baruscapillaria* були нематоди *A. anseris* (EI 22,78 %) та *H. dispar* (14,15 %). Зі збільшенням співчленів у асоціативних інвазіях показники чисельності збудників капіляріозу в організмі гусей знижуються на 46,83–72,67 % ($p < 0,05$ ... $p < 0,001$). Між видами нематод, які локалізуються в одному органі травного каналу птиці (*B. obsignata*, *B. anseris*, *T. tenuis*) виникають антагоністичні взаємовідносини, що підтверджується за

показниками їх чисельності. Цестоди видів *Drepanidotenia lanceolata* та *Tschertkovilepis setigera* антагоністично впливають на чисельність капілярій видів *B. anseris* і *B. obsignata*, яка за мікстінвазій знижується в 3,12–6,21 разів ($p < 0,05$). З віком птиці екстенсивність капіляріозної інвазії зростає і сягає максимальних значень у гусей старших 24-місячного віку (ЕІ до 76,81 %). Показники ІІ зростають з віком гусей і найбільшу інвазованість виявляють у птиці віком 9–12 міс. (ІІ – $60,16 \pm 4,17$ екз./гол.). Сезонна динаміка характеризується піком інвазії копроовоскопічно у весняно-літній період року (ЕІ сягала 54,55 %, за ІІ до $80,67 \pm 5,29$ ЯГП), а за результатами гельмінтологічного розтину – у зимово-весняний період року (ЕІ до 72,22 % за ІІ – $37,48 \pm 1,70$ екз./гол.). Проведено порівняльний аналіз морфометричних показників самців і самок капілярій видів *B. anseris* і *B. Obsignata*. У самців *B. anseris* і *B. obsignata* запропоновано використовувати 17 морфометричних показників У самок *B. anseris* і *B. obsignata* запропоновано використовувати 7 морфометричних показників. Удосконалений спосіб посмертної діагностики капіляріозу гусей за результативністю та ергономічністю перевищує ефективність загальновідомого способу посмертної діагностики капіляріозу птиці відповідно на 30,11–48,85 % ($p < 0,05 \dots p < 0,001$) та у 2,2 раза ($p < 0,001$). За вивчення гематологічних показників у крові гусей інвазованих *B. obsignata* встановлено зниження еритроцитів (на 27,59 %, $p < 0,05$), гемоглобіну (на 15,17 %, $p < 0,05$), збільшення лейкоцитів (на 11,61 %, $p < 0,05$), еозинофілів (на 22,92 %, $p < 0,05$). У сироватці крові виявляли зниження альбумінів (на 10,65 %, $p < 0,05$), підвищення глобулінів (на 5,16 %, $p < 0,05$), зростання активності лужної фосфатази (на 12,25 %, $p < 0,05$), АлАТ (на 14,06 %, $p < 0,05$). У крові гусей інвазованих *B. anseris* виявляли зниження еритроцитів (на 32,35 %, $p < 0,01$), гемоглобіну (на 11,46 %, $p < 0,01$), зростання лейкоцитів (на 12,86 %, $p < 0,01$), еозинофілів (на 26,32 %, $p < 0,01$), псевдоеозинофілів (на 5,81 %, $p < 0,05$), зниження лімфоцитів (на 7,32 %, $p < 0,05$). У сироватці крові встановлювали зниження вмісту загального білка (на 6,35 %, $p < 0,05$), альбумінів (на 14,67 %, $p < 0,01$), збільшення загального білірубину (на 20,31 %, $p < 0,05$), зростання активності лужної фосфатази (на 13,00 %, $p < 0,01$), АлАТ (на 22,30 %, $p < 0,01$), АсАТ (на 7,76 %, $p < 0,05$). Найефективнішим препаратом за капіляріозу гусей є бровадазол плюс (ЕЕ та ІІ становлять 100,0 %). ЕЕ та ІІ фензолу 22 % за копроовоскопічними дослідженнями становить 100,0 %, а за результатами гельмінтологічного розтину – 60,0 та 92,0 % . Показники ефективності піперазину 45 % залежно від методу дослідження птиці коливалися в межах від 40,0 до 86,0 %. Встановлена дезінвазійна ефективність дезінфікуючих засобів «Аноліт Кристал» та «Дезсан». Високий рівень ДЕ встановлювали за використання «Дезсану» у 1,0–2,0 % концентраціях на культуру яєць капілярій виду *B. anseris* та яєць капілярій виду *B. obsignata* . Високий рівень ДЕ препарату «Аноліт Кристал» спостерігали за його використання на культуру яєць виду *B. anseris* у концентраціях: 0,025 % , 0,033 % , 0,05 % і 0,1 % . За використання «Аноліт Кристалу» на культуру яєць *B. obsignata* високий рівень ДЕ реєстрували у його концентраціях: 0,02 % , 0,025–0,1 % . Ключові слова: капіляріоз, *Baruscapillaria obsignata*, *Baruscapillaria anseris*, гуси, поширення, діагностика, антигельмінтні препарати, дезінвазія.

2. The mean prevalence of infection in domestic goose is 28.72 % according to coproovoscopic examinations. The mean prevalence of infection obtained in helminthological dissection of gut is 57.79 % in goose with intensity of infection 39.55 ± 2.27 specimens/ host. The species composition of capillariid nematodes is represented by *Baruscapillaria anseris* and *Baruscapillaria obsignata*. Capillariasis is usually found in goose in mixed infections of digestive tract (PI up to 41.97 %, and 74.37 % of all capillariasis infections in goose). The most common pathogens in mixed infections with *Baruscapillaria* are nematodes *A. anseris* (with prevalence of infection 22.78 %) and *H. dispar* (PI = 14.15 %). The relationships of *Baruscapillaria* worms in mixed infections of goose with nematodes and cestodes are studied in Ukraine for the first time. The abundance of capillariids decreases in hosts gradually by 46.83–72.67 % with the accumulation of pathogens of other associated infections. If the nematode species *B. obsignata*, *B. anseris*, *T. tenuis* co-parasitize an organ of the host's digestive system, they are in antagonistic relationship as evidenced by the abundance parameters. Also the cestode species *Drepanidotenia lanceolata* and *Tschertkovilepis setigera* affect the abundance of the capillariid species *B. anseris* and *B. obsignata*, which decreases in 3.12 – 6.21 times in mixed infections . Prevalence of capillariid infection gradually increases with the age of the host and peaks in adult 24-month old geese (PI up to 76.81 %). Intensity of infection increases with the age of the host and is the highest in 9 to 12 months old geese (60.16 ± 4.17 specimens/ host). The seasonal dynamics

of the capillariasis in goose is characterized by the peak of infection during spring and summer according to the coproovoscopic examination (max PI 54.55 %, max II 80.67±5.29 eggs/g of feces), and by the peak of infection in winter and spring by the helminthological dissection (max PI 72.22 %, max II 37.48±1.70 specimens/ host). For the first time in Ukraine, comparative analysis is performed of morphometric parameters in male and female *B. anseris* and *B. obsignata* capillariids. Thus, 17 morphometric parameters are suggested for the identification of *B. anseris* and *B. obsignata* males. In females of *B. anseris* and *B. obsignata*, seven morphometric parameters are considered in species identification. The improved method for post-mortem diagnostics of capillariasis in goose is more effective by the parameters of performance (by 30.11–48.85 %, and 2.2 times by ergonomic ease compared to the common method of post-mortem diagnostics of capillariasis of birds. The erythrocyte count in blood of goose infected with *B. obsignata* decreases by 27.59 %, hemoglobin level by 15.17 %, the leukocyte count increases by 11.61 % and the eosinophil count by 22.92 %. In blood plasma, albumin levels decrease by 10.65 %, globulin levels increase by 5.16 %, alkaline phosphatase activity increases by 12.25 % and ALAT activity grows by 14.06 %. In the blood of goose infected with *B. anseris*, the erythrocyte count significantly decreases (by 32.35 %), hemoglobin level decreases by 11.46 %, leukocyte count increases by 12.86 %, eosinophil count increases by 26.32 %, pseudoeosinophil count increases by 5.81 %, and the lymphocyte count decreases by 7.32 %. In that blood plasma, total protein level decreases by 6.35 %, albumin levels drop by 14.67 %, total bilirubin level increase by 20.31 %, alkaline phosphatase activity increases by 13.00 %, ALAT activity grows by 22.30 %, and AcAT activity AcAT increases by 7.76 %. It is established that the most effective preparations in treatment of the capillariasis of goose is brovadazol plus. Its EE and II are 100.0 %. The EE and II of phenzol 22 % are 100.0 % by coproovoscopic examinations of birds infected with capillariasis. Piperazine 45 % is not sufficiently effective in treatment of capillariasis in goose. High disinfecting efficiency is seen for «Dezsan» in 1.0–2.0 % concentrations against culture of *B. anseris* eggs (91.21–100.0 %) and *B. obsignata* eggs (93.10–100.0 %). High disinfecting efficiency (91.21–100.0 %) of preparation «Anolit Kristal» is observed against the culture of *B. anseris* eggs in concentrations of 0.025 %, 0.033 %, 0.05 % and 0.1 %. Using «Anolit Kristal» against the culture of *B. obsignata* eggs results in high disinfecting activity (91.95–100.00 %) in concentrations of 0.02 %, 0.025–0.1 %. Key words: capillariasis, *Baruscapillaria obsignata*, *Baruscapillaria anseris*, domestic goose, distribution, diagnostics, antihelminthics, disinfection.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євстаф'єва Валентина Олександрівна

2. Yevstafyeva Valentina Aleksandrovna

Кваліфікація: д. вет. н., 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сорока Наталія Михайлівна

2. Soroka Nataliia Mykhailivna

Кваліфікація: д.вет.н., 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гребень Оксана Борисівна

2. Greben Oksana Borysivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прийма Оксана Богданівна

2. Prijma Oksana Bogdanivna

Кваліфікація: к. вет. н., 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юськів Ігор Дмитрович

2. Yuskiv Igor Dmutrovych

Кваліфікація: д. вет. н., 03.00.13, 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гутий Богдан Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гутий Богдан Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.